

מערכת הנשימה

מגמת ביולוגיה תשס"ח

[http://www.misgav.galil.k12.il/new/
files/biology/respiration1.htm](http://www.misgav.galil.k12.il/new/files/biology/respiration1.htm)

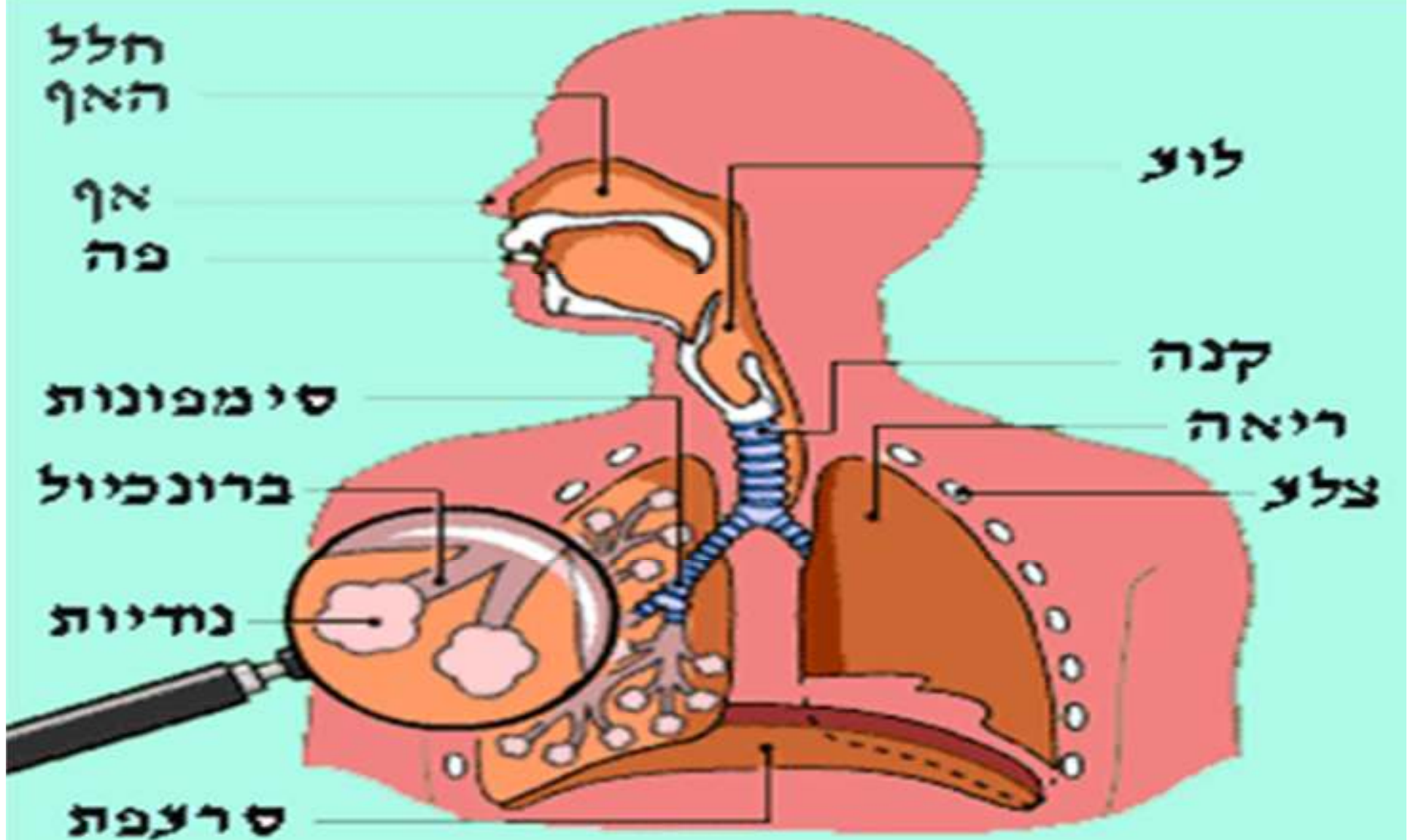
http://agribio.snunit.k12.il/Breath_site/virtual_pre7.html

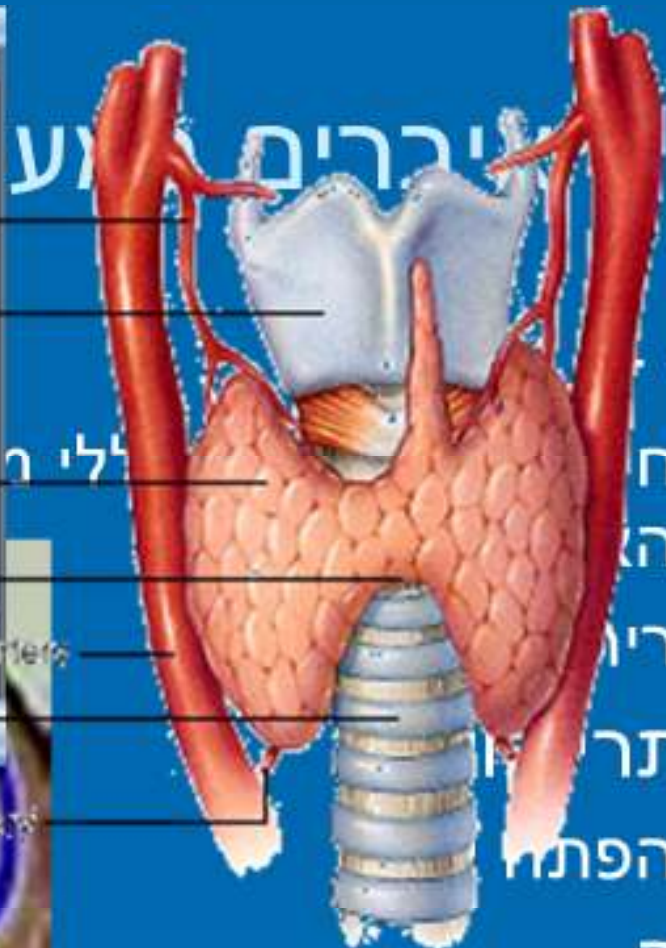
איתן שמשוביץ

מושגים

- נשימה – חילופי גזים
- נשימה תאית – יצירת האנרגיה בתאים
- אטמוספירה – שכבת הגזים מעל כדור הארץ, מפעילה לחץ אטמוספרי
- לחץ אטמוספרי – בגובה פני הים = 1, משתנה עם הגובה, הטמפרטורה, רוחות ועוד..

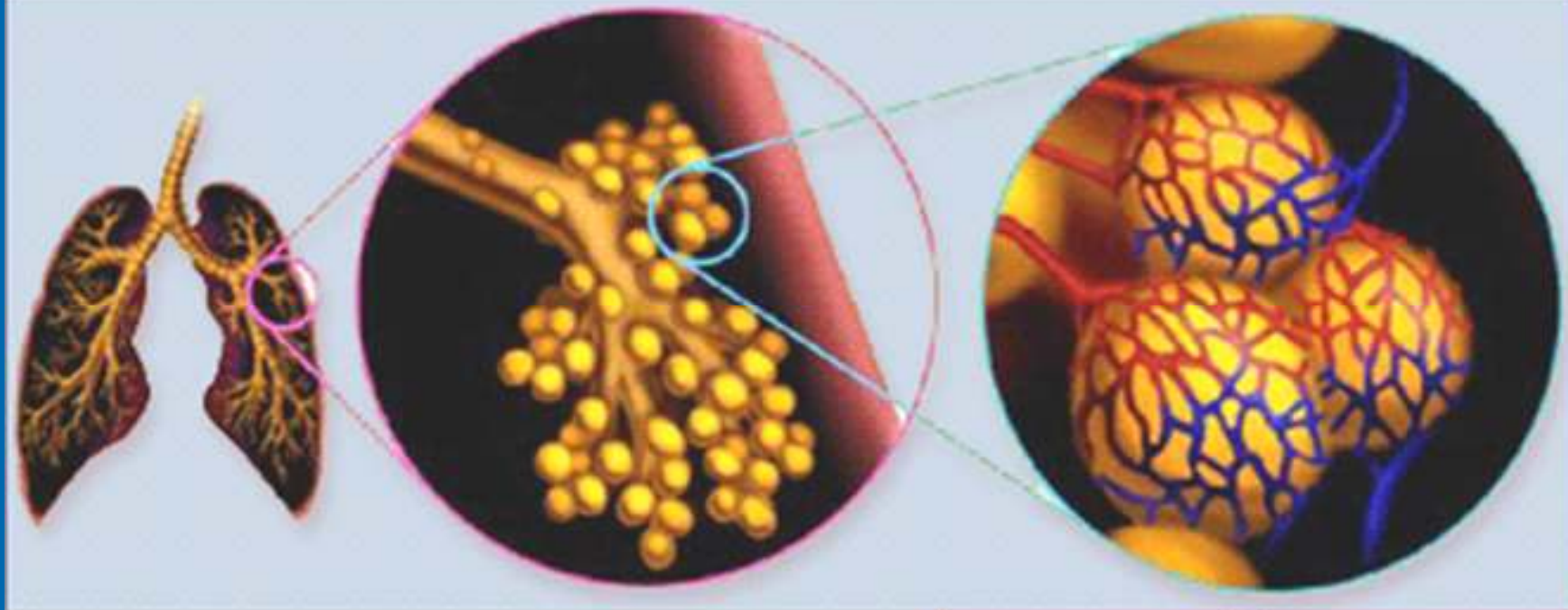
מבט אל המערכת

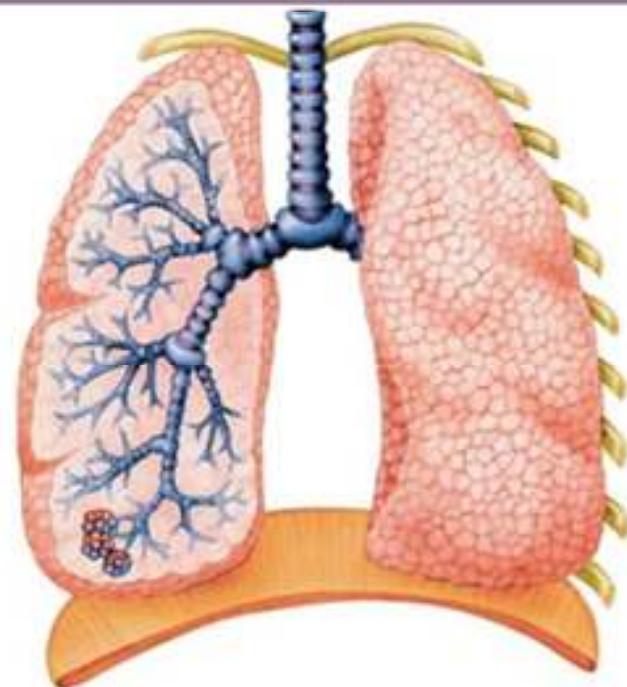

שינויים במערכת

- אף
- חללית
- האוזן
- ריאות
- מיתריות
- הפתח
- קנה -
- צינור הבנוי סחוסים, ר
- קדמי לוושט

צע חילוף הגזים בין מערכת
דם
נאדיות קטנות נועד ל...

איתן שמשוביץ

סיכום מערכת הנשמה

- תפקידי המערכת
- מנגנון הנשימה
- החמצן בסביבה
- מעבר הגזים בנאדיות
- העברת הגזים לתאים
- פגיעה במערכת

תפקידי המערכת

➤ חמצון

- יצירת אנרגיה בתאים בתהליך שריפת הסוכר
- ללא החמצן תהליך אנאירובי – פחות יעיל ומופרשת חומצה
- לתאי המוח אין אפשרות אנאירובית

➤ אזור

- סילוק פחמן דו חמצני
- הפחמן הדו חמצני רעיל ולכן הגירוי הראשוני לנשימה היא עלייה בכמותו.

מנגנון הנשימה

➤ תלוי בהפרש הלחצים

- בתוך בית החזה
- תת לחץ בבית החזה
- תת לחץ בין קרומי הפלאורה

➤ בין הגוף לסביבה

- דיפוזיה

החמצן בסביבה

- הריכוז באטמוספירה 21%
- לחץ אטמוספרי, עמודת האוויר, בגובה פני הים = 1 אטמ', עולה כשירדים, יורד כשעולים
- לחץ חלקי של חמצן – כמה לוחץ החמצן מתוך הלחץ הכללי (בפני הים 0.21 אטמ')
- חמצן בלחץ גבוה – קל לנשום
- ככל שהלחץ הכללי (האטמוספרי) גבוה יותר, כך הלחץ החלקי של החמצן יהיה גבוה יותר

מעבר גזים
יעיל

מעבר הגזים בנאדיות

- חילוף הגזים נעשה בנאדיות
- שטח פנים גבוה של הנאדיות (כ-100 מ"ר)
- קרום דק

➤ המעבר חייב להיות מהיר – כדורית הדם האדומה
"מתעכבת" ליד הנאדית חצי שנייה בלבד!!

העברת הגזים לתאים

חמצן ➤

- נאדית – נים – ורידי ריאה – לב – עורקים – תאים
- רובו קשור להמוגלובין (חלבון וברזל) שבכדוריות האדומות
- מעט מומס בדם

פחמן דו חמצני ➤

- תא – נים – ורידים – לב – עורקי ריאה – נים – נאדית
- רובו מומס בדם
- מעט קשור לכדורית הדם האדומה

פגיעה במערכת

פגיעה בנאדיות: ➤

- עיבוי הקרום
- התחברות נאדיות
- הרס רקמות ההגנה (ריסים)

גורמים: ➤

- עישון
- זיהום אוויר
- ועוד ועוד...

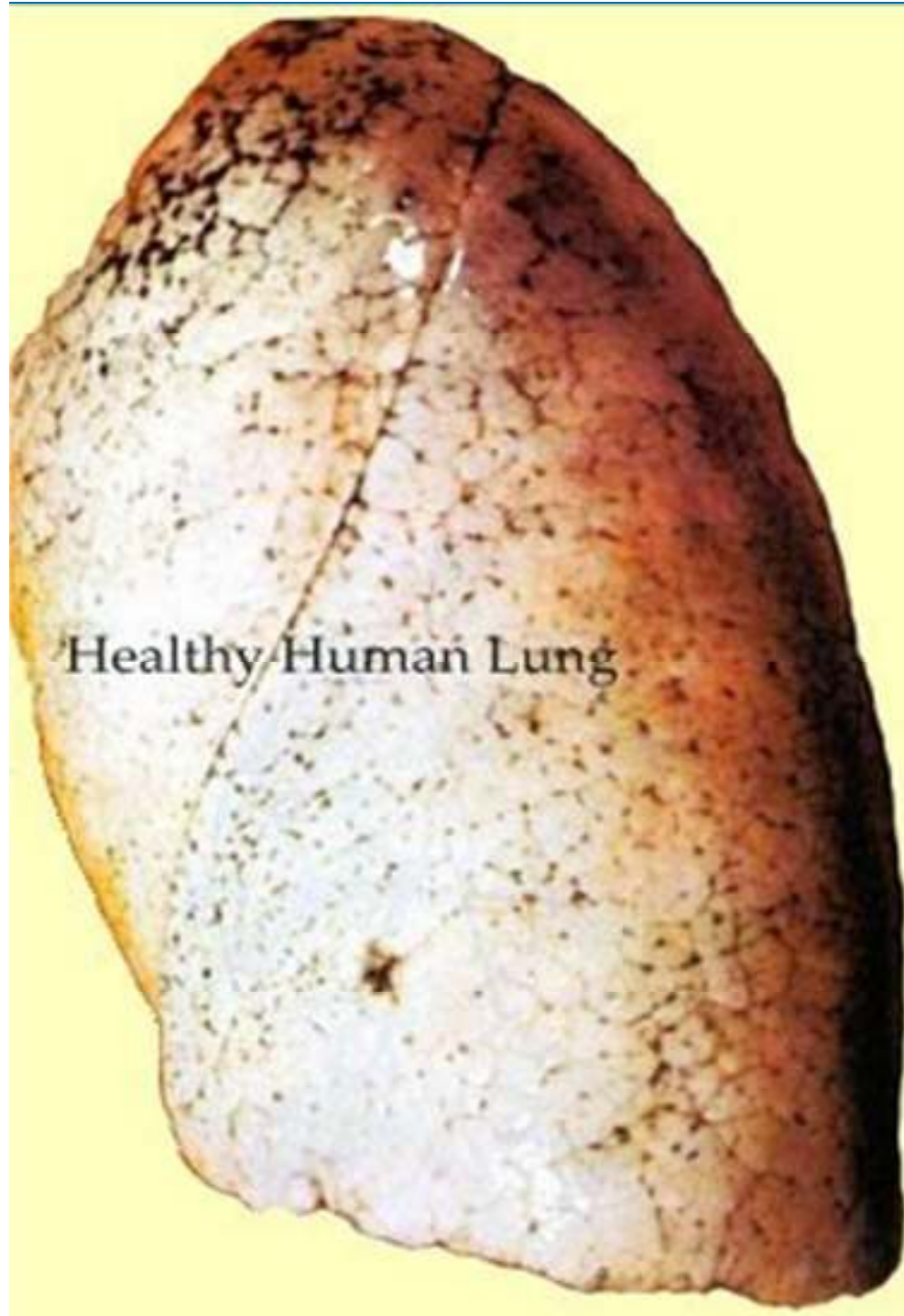
התוצאות

איתן שמשוביץ

Smoker's Lung

Healthy Human Lung

Emphysema Lung

The Lungs on the left have Emphysema.
The one on the right has cancer - both from Smoking

